

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 860/2018/THH Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen kieltäytymisestä saada tutustua keskijohdon henkilöstön sidonnaisuuksia koskeviin ilmoituksiin

Päätös

Kanteluasia 860/2018/THH - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 11/10/2018 - Päätökset, pvm 18/06/2019 - Toimielin, jota kantelu koskee Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (Ratkaisu) |

Kantelu koski Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) kieltäytymistä antamasta yleisön tutustuttavaksi EFSA:n keskijohdon henkilöstön sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia. Yleisemmin oikeusasiamies tutki myös, miten EFSA käsittelee asiakirjoihin tutustumista koskevia pyyntöjä.

Kantelija pyysi saada tutustua EFSA:n operatiivisen johdon sidonnaisuuksia koskeviin ilmoituksiin, mutta hänelle myönnettiin pääsy ainoastaan pääjohtajan ja neljän osaston päällikön ilmoituksiin, jotka oli jo julkaistu EFSA:n verkkosivustolla.

Tutkimuksen aikana EFSA hyväksyi uuden politiikan, jossa se asetti julkisesti saataville koko operatiivisen hallintonsa sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset. Oikeusasiamies ehdotti, että EFSA julkistaisi myös johtavan tutkijansa, johtavan tiedekoordinaattorinsa ja johtavan poliittisen neuvonantajansa sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset. EFSA suostui toimimaan tämän ehdotuksen johdosta.

Oikeusasiamies vahvisti tutkimuksessaan myös, että EFSAlla on käytössään asianmukainen järjestelmä asiakirjoihin tutustumista koskevien pyyntöjen käsittelemiseksi.

Oikeusasiamies päätti tutkimuksen ja totesi, että EFSA oli hyväksynyt ratkaisun ja pannut sen täytäntöön.

Kantelun tausta

1. Kantelija pyysi 26 päivänä lokakuuta 2017 kansalaisjärjestöjen kansainvälisen verkoston puolesta Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaista (EFSA) antamaan sille mahdollisuuden tutustua *EFSan operatiivisen johdon sidonnaisuuksia koskeviin ilmoituksiin* .

2. EFSA myönsi 20 päivänä marraskuuta 2017 yleisön tutustuttavaksi EFSAn pääjohtajan ja neljän osastopäällikön sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset, jotka oli jo julkaistu EFSAn verkkosivustolla.

3. Kantelija vastasi 21. marraskuuta 2017 EFSAn päätökseen ja selvensi, että pyyntö koski koko EFSAn operatiivisen johdon henkilöstön sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia, mikä tarkoittaa, että pyyntö koski myös sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia, joita ei ollut julkaistu EFSAn verkkosivustolla.

4. Rekisteröityään kantelijan selvennyksen uudeksi pyynnöksi saada tutustua asiakirjoihin EFSA epäsi 15. joulukuuta 2017 oikeuden tutustua jäljellä oleviin sidonnaisuuksia koskeviin ilmoituksiin. EFSA perusteli päätöstään sillä perusteella, että asiakirjat sisälsivät asianomaisten henkilöiden henkilötietoja ja että näin ollen sovellettiin henkilötietojen suojaa koskevia EU:n sääntöjä. [1] Se totesi, että henkilötietoja sisältäviä asiakirjoja voidaan luovuttaa vain, jos niiden ilmaisemisen oikeutettu välttämättömyys on osoitettu. [2] EFSA kehotti tässä yhteydessä valituksen tekijää kuvailemaan EFSAlle henkilötietojen luovuttamisen tarpeellisuutta.

5. Valituksen tekijä selitti 23 päivänä tammikuuta 2018 EFSA:lle näkemyksensä siitä, että henkilötietoja sisältävien asiakirjojen luovuttaminen on perusteltua.

6. Pidennettyään vastauksensa määräaikaa EFSA epäsi 9. maaliskuuta 2018 yleisön oikeuden tutustua sidonnaisuuksia koskeviin ilmoituksiin.

7. Valituksen tekijä esitti 16 päivänä maaliskuuta 2018 pyynnön hylkäämisen uudelleentarkastelusta eli niin kutsutun *uudistetun pyynnön* [3] .

8. EFSA vahvisti 11 päivänä huhtikuuta 2018 alkuperäisen päätöksensä, jolla se epäsi tutustumisoikeuden.

9. Tähän tulokseen tyytymätön kantelija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen 9. toukokuuta 2018.

10. Oikeusasiamies käynnisti tutkimuksen siitä, onko EFSA kieltäytynyt antamasta yleisön tutustuttavaksi keskijohdon henkilöstön sidonnaisuuksia koskevia ilmoituksia, ja esitti EFSAlle ehdotuksen ratkaisuksi [4] . Hän pyysi myös EFSAA vastaamaan huoleen siitä, miten se käsitteli yleisesti tutustumispyyntöjä.

11. Oikeusasiamies totesi EFSAn alun perin väittäneen, että se julkaisi verkkosivustollaan kaikki ilmoitukset, joiden julkistaminen on pakollista EFSAn työn perustana olevan oikeudellisen

kehyksen nojalla. [5] EFSA:n mukaan EFSA:n ei-tieteelliseen henkilöstöön sovellettavat säännöt ovat EU:n henkilöstösäännöt [6] , joissa ei edellytetä sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten ilmoittamista. EFSA:n mukaan kantelija ei ollut esittänyt mitään pätevää väitettä siitä, että henkilötiedot olisi siirrettävä hänelle, kuten asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 edellytetään EU:n tietosuojasääntöjen noudattamiseksi.

12. Tutkimuksen aikana EFSA kuitenkin ilmoitti oikeusasiamiehelle muuttaneensa henkilöstön sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten julkaisemista koskevia toimintaperiaatteitaan tekemällä uuden päätöksen kilpailevasta edunhallinnasta. [7] EFSA julkaisi heinäkuusta 2018 alkaen kaikkien EFSA:n operatiivisen johtoryhmän jäsenten sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset. Tämä kattaa EFSA:n pääjohtajan lisäksi myös osastopäälliköt ja yksikönpäälliköt [8] .

13. Ratkaisuehdotuksessaan oikeusasiamies suhtautui myönteisesti tähän kehitykseen ja totesi, että julkaisemalla osastojen päälliköiden ja yksikönpäälliköiden sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset EFSA on ottanut merkittävän askeleen avoimuuden lisäämiseksi.

Oikeusasiamiehen ehdotus ratkaisuksi

14. Oikeusasiamies esitti tutkimuksensa perusteella ja kanteluun ratkaisun löytämiseksi EFSA:lle ehdotuksen ratkaisuksi.

15. Oikeusasiamies totesi, että kantelija oli pyynnössään, joka koski EFSA:n operatiivisen johtoryhmän jäsenten sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten julkistamista, ymmärtänyt operatiivisen johtoryhmän käsittävän päätutkijan, johtavan tiedekoordinaattorin, johtavan politiikan neuvonantajan, ryhmänjohtajan ja sidosryhmän toimeksiantovastaavan.

16. Oikeusasiamies katsoi tältä osin, että EFSA:n päätutkijalla, johtavalla tiedekoordinaattorilla ja johtavalla poliittisella neuvonantajalla on vaikutusvaltainen rooli EFSA:n toimintalinjojen määrittelyssä, koska he toimivat neuvonantajina ja antavat suoraa tukea toiminnanjohtajalle.

17. Oikeusasiamies ehdotti näin ollen, että EFSA julkistaisi myös näiden henkilöiden sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset samalla tavalla kuin osastopäälliköiden ja yksikönpäälliköiden ilmoitukset.

18. Mitä tulee siihen, miten EFSA käsittelee asiakirjoihin tutustumista koskevia pyyntöjä, kantelija oli väittänyt, että se, että uudistettu hakemus on lähetettävä samalle henkilölle EFSA:n sisällä kuin alkuperäinen hakemus, tekee uudelleentarkastelumenettelystä turhan.

19. Tutkimuksen aikana oikeusasiamies totesi, että EFSA:n alkuperäisiä ja uudistettuja hakemuksia käsittelee eri henkilöstö. Lisäksi EFSA on muuttanut tavanomaista toimintamenettelyään [9] siten, että uudistetut hakemukset on lähetettävä suoraan EFSA:n pääjohtajalle. Tämän menettelyllisen muutoksen tarkoituksena on heijastaa EFSA:n antamaa painoarvoa uudistettujen hakemusten käsittelyä koskevassa päätöksentekoprosessissa.

20. Koska nämä selvennykset tehtiin tutkimuksen aikana eikä niistä ilmoitettu kantelijalle, oikeusasiamies ehdotti kuitenkin, että EFSA toimittaa nämä tiedot kantelijalle.

Oikeusasiamiehen arvio ratkaisuehdotuksen jälkeen

21. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen hyväksyi oikeusasiamiehen ehdotuksen ratkaisuksi. EFSA on julkaissut verkkosivustollaan EFSA:n päätutkijan ja johtavan politiikan neuvonantajan sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset. EFSA ilmoitti oikeusasiamiehelle, että johtava tiedekoordinaattori ei enää toimi EFSAssa. Tähän kantaan liittyviä sidonnaisuuksia koskevaa ilmoitusta ei näin ollen ole julkaistu.

22. Lisäksi EFSA on pannut täytäntöön oikeusasiamiehen ehdotuksen antaa kantelijalle lisätietoja järjestelmästä, jolla se käsittelee asetuksen (EY) N:o 1049/2001 mukaisia alkuperäisiä ja uudistettuja hakemuksia. EFSA lähetti kantelijalle kirjeen, jossa se selitti EFSA:n uusia menettelyjä asiakirjoihin tutustumista koskevien pyyntöjen käsittelemiseksi ja käsittelemiseksi EFSAssa. Niissä säädetään, että asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi koskevat alkuperäiset hakemukset käsitellään sen oikeus- ja varmennuspalveluissa, kun taas uudistettuja hakemuksia koskevat päätökset tekee itse pääjohtaja.

23. Oikeusasiamies pyysi kantelijalta kommentteja hänen ratkaisuehdotuksestaan ja EFSA:n vastauksesta siihen. Mitä tulee EFSA:n tarkistettuihin toimintaperiaatteisiin, jotka koskevat asiakirjoihin tutustumista koskevien pyyntöjen käsittelyä, kantelija totesi oikeusasiamiehelle, että hänen mielestään tarkistettu menettely on edelleen epätydyttävä. Kantelija väitti, että uusi menettely ei takaa sitä, että uudistettua hakemusta käsittelee eri henkilöstön jäsen tai yksikkö kuin alkuperäinen valitus. Jotta menettely olisi tehokas, uudistetun hakemuksen olisi hänen mukaansa käsiteltävä ”neutraalilla kolmannella taholla”.

24. Oikeusasiamies pitää EFSA:n käyttöön ottamaa tarkistettua menettelyä, jonka mukaan uudistettuja hakemuksia käsitellään eri tavalla kuin alkuperäisiä hakemuksia, tyydyttävänä. Oikeusasiamies uskoo, että tällainen järjestelmä tarjoaa arviointiprosessille riittävän objektiivisuuden.

25. Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies suhtautuu myönteisesti EFSA:n myönteiseen vastaukseen hänen ratkaisuehdotukseensa ja ehdotukseensa. Hän katsoo, että valitus on ratkaistu, ja näin ollen päättää asian käsittelyn.

Johtopäätös

Tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavalla päätelmällä:

Oikeusasiamies päättää asian käsittelyn ratkaistuna, koska Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen on hyväksynyt ja pannut täytäntöön oikeusasiamiehen ehdotuksen ratkaisuksi.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan valituksen tekijälle ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle .

Emily O'Reilly Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg, 18.6.2019

[1] Yksilöiden suojelusta yhteisön suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti

toimielimet ja elimet sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta saatavilla osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:008:0001:0022:en:PDF> ja [Linkki] Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 mukaisesti, saatavilla osoitteessa

[2] Asetuksen (EY) N:o 45/2001 8 artiklan b alakohta

[3] Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan mukaisesti

[4] Ratkaisuehdotuksen teksti on kokonaisuudessaan saatavilla osoitteessa: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/113726> [Linkki]

[5] Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuden liittyvistä menettelyistä, saatavilla osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002R0178&from=EN> [Linkki]

[6] Asetus N:o 31 (ETY), 11 (Euratom), Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta, saatavilla osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:01962R0031-20140501&from=EN> [Linkki]

[7] Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen pääjohtajan päätös kilpailukyvyn hallinnasta, saatavilla osoitteessa https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/corporate_publications/files/competing_interest_management_17.pdf [Linkki]

[8] Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnanjohtajan päätös kilpailukyvyn hallinnasta, 24 artiklan 1 kohdan a alakohdan iv alakohta

[9] Saatavilla osoitteessa: https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/corporate_publications/files/SOP-036_A.pdf [Linkki]

